

Basis Cursus Pinnacle Studio 12

Cursus inhoud:

	Blz.
1. Algemene informatie	2
2. Setup	3
3. Digitaliseren (inlezen) van materiaal	5
4. Bewerken videomateriaal	9
5. Plaatsen van overgangen	13
6. Invoegen van foto's en titels	14
7. Audio toevoegen en bewerken	16
8. Effecten toevoegen	18
9. Montagethema's	20
10. DVD menu maken	21
11. Uitvoer van Film	22
12. Verschillen met Studio 14	24

1. Algemene informatie

Deze cursus is bedoeld voor mensen die met Studio nog geen ervaring hebben.

Video kan in veel verschillende vormen (Codes) worden opgeslagen op de computer. Deze vorm wordt meestal AVI-bestand genoemd. AVI betekent echter niet meer dan **Audio Video Interleave** en zegt niets over de gebruikte codering, ook wel Codec genoemd. Andere vormen zijn bv. MPEG, DivX of WVM, deze zijn meer of minder gecomprimeerd. Compressie kan kwaliteitsverlies betekenen. De DV (Digitale Video) van de camera wordt dus op de computer ook digitaal opgeslagen. Dankzij de compressie kost 1 uur video nog ongeveer 12 Gb diskruimte.

Het programma kent 3 hoofdfuncties :

1. Opnemen.

Eerst moet de film van de camera worden overgebracht naar de computer.

2. Bewerken.

In deze bewerking kunt u delen van de film verwijderen, het geluid aanpassen en uitbreiden. Ook kunt u titels, foto's, muziek en spraak toevoegen.

3. Film maken.

Deze functie is om het resultaat op DVD of band te zetten, maar ook opslaan als bestand om te bewaren of op internet te publiceren.

Systemeisen:

Intel Pentium of AMD processor 1.4 GHz, 2.4 GHz aanbevolen

Geheugen 512 Mb, 1 Gb aanbevolen

DVD- of Blu-ray-brander

Windows XP of Vista

Win. XP : DirectX compatible videokaart 64 Mb, 128 Mb aanbevolen

Win. Vista : DirectX compatible videokaart 128 Mb, 256 Mb aanbevolen

4 Gb vrije diskruimte voor het volledige programma

1 - 5 Gb vrije diskruimte voor tijdelijke bestanden

6 Gb vrije diskruimte voor 30 minuten film in DV-kwaliteit

Snellere processor en / of meer geheugen geven uiteraard een prestatieverbetering.

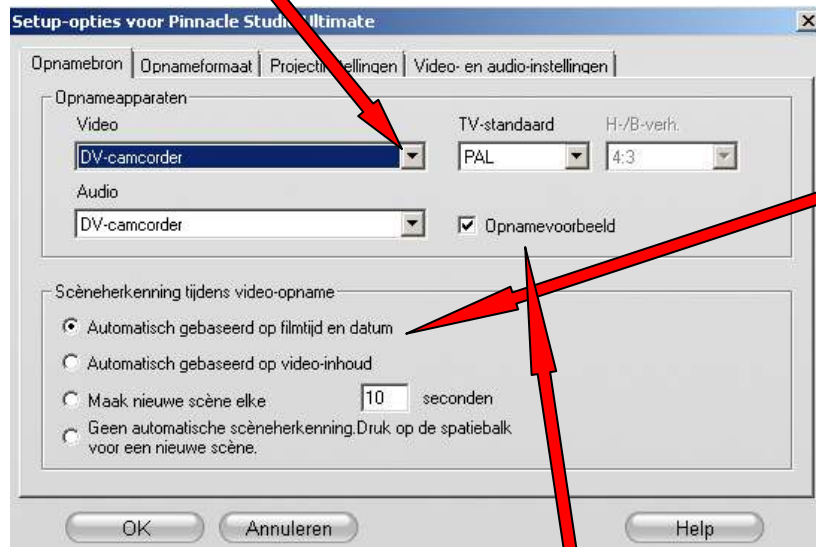
NB. Studio wordt geleverd in 3 soorten :

- Studio 12 geen 2^e beeldspoor (is **wel** belangrijk)
- Studio 12 Plus belangrijkste functies aanwezig
- Studio 12 Ultimate alle opties aanwezig

2. Setup

Onder **Setup** is het mogelijk een aantal instellingen te wijzigen.

Opnamebron : Hier kunt u de opnamebron kiezen. Soms is er keuze uit meerdere apparaten.

Tevens kunt u kiezen of er scèneherkenning moet worden uitgevoerd. Een scène is het deel video tussen een start en stop opname van de camera. Bij digitale opname kan dat plaats vinden aan de hand van de opgenomen tijdcode. Bij analoge opnames kan de scène worden herkend aan de beeldinhoud. Een scèneverdeling per zoveel seconden lijkt me nutteloos.

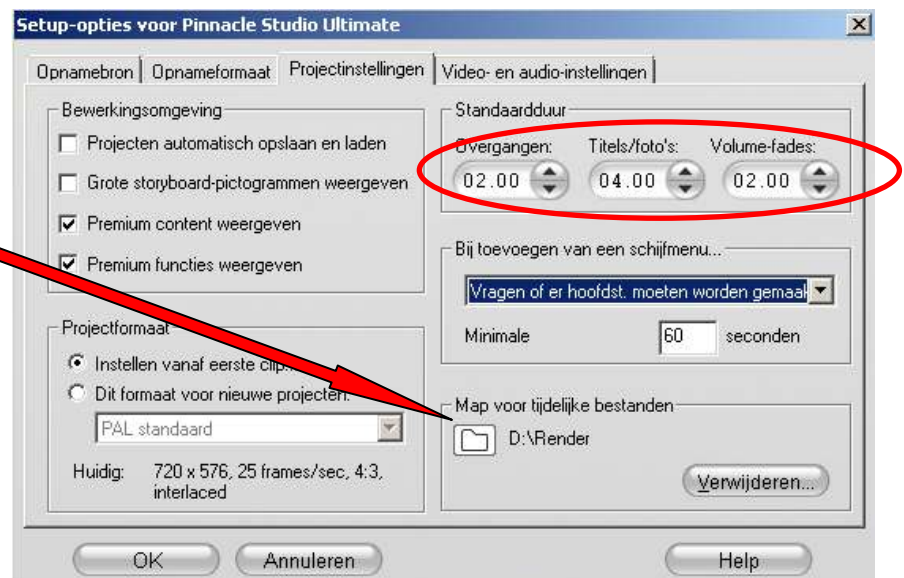
Als laatste is er geen scèneherkenning. Dit is soms wel handig, bijvoorbeeld als u een film van VHS laadt en zonder bewerking op DVD wilt zetten.

Tijdens het overzetten van de video naar computer kunt u meekijken wat er wordt opgenomen. Dit kan hier worden uitgeschakeld; is zinvol bij een trage computer.

Projectinstellingen :

De keuze tussen het formaat 4:3 en 16:9 gebeurt automatisch. De map **Render** kunt u voor betere prestatie beter niet op de C-disk hebben, u kunt u hier wijzigen.

De standaardduur voor Overgangen, Foto's, Titels en Volumefade's kunt u ook op dit blad aanpassen. Tijdens het bewerken kunt u dit per item ook later wijzigen.

Video- en Audio-instellingen :

Voorbeeld op volledige resolutie inschakelen geeft de mogelijkheid het voorbeeld op volledige resolutie af te spelen. Als u dit uitschakelt werkt de computer sneller, het is niet van invloed op het eindresultaat.

Hardwareacceleratie inschakelen kan voor een versnelling zorgen, als de grafische kaart van de computer daarvoor geschikt is. Dit heeft te maken met processor en hoeveelheid geheugen.

Volledig schermvooraanbeeld tonen op geeft de keuze om een 2^e beeldscherm te gebruiken om het voorbeeld op af te spelen.

Microfoon is om de juiste microfoon te selecteren.

Renderen op de achtergrond inschakelen versnelt het berekenen van de gebruikte effecten en filters. Als de beeldschermkaart daarvoor geschikt is (voldoende geheugen) kunt u dit inschakelen. U kunt proefondervindelijk vaststellen of het goed werkt.

Codec automatisch instellen kunt u beter niet wijzigen.

Opm. Als u niet weet waar een instelling toe dient, kunt u deze beter niet veranderen.

Wilt u toch iets proberen, noteer vooraf de originele waarde!

3. Digitaliseren (inlezen) van materiaal

Hier zijn 3 opname mogelijkheden :

Videotape of Videobron : Dit gebruikt u voor opname van een videocamera of een videorecorder.

Gegevensschijf of geheugenkaart : Dit gebruikt u voor video van een camera met geheugenkaart of harddisk.

Video-DVD : Deze optie is om video van een video-DVD te importeren.

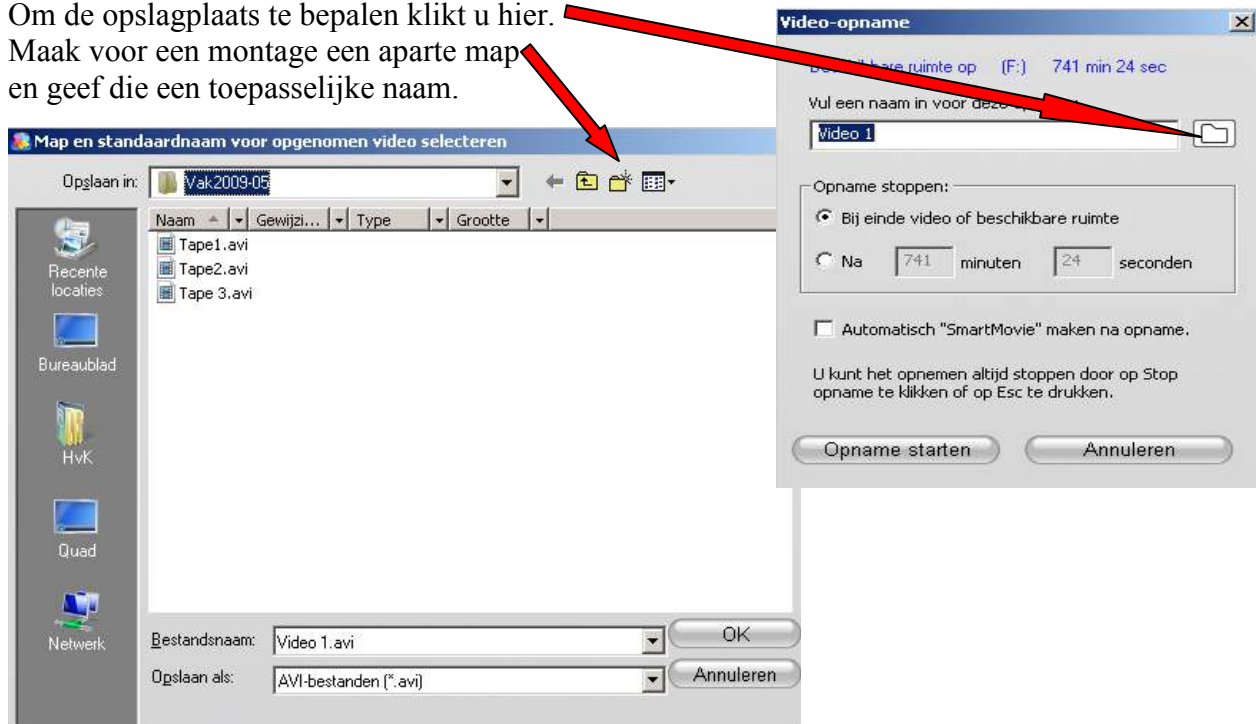
Videotape of Videobron :

Als u op de knop Opname starten klikt krijgt u een soortgelijk scherm.

Om de opslagplaats te bepalen klikt u hier.

Maak voor een montage een aparte map en geef die een toepasselijke naam.

Gebruik deze map om de film op te slaan, maar ook het project en alle andere bestanden die gebruikt worden. Geef de film een naam die duidelijk is of een tapenummer. Hier kunt u ook zien hoeveel ruimte er beschikbaar is voor de opname.

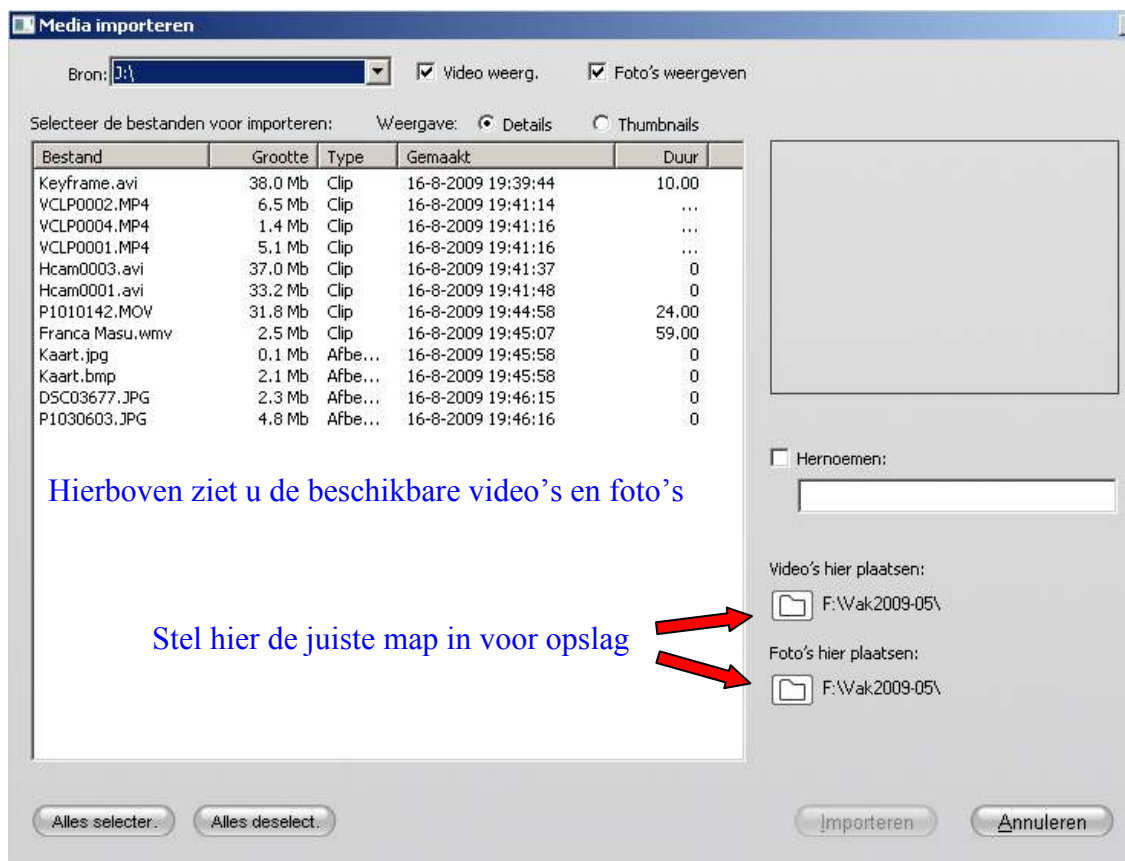
Automatisch “SmartMovie” maken na opname betekent dat Studio vol automatisch een film samenstelt met een deel van de scènes en muziek toevoegt. Dat is vrijwel zeker niet wat u wilt maken.

Klikt u **Opname starten** dan wordt de camera gestart en de video op de computer opgeslagen. Bij een analoge camera moet u zelf de camera starten nadat het programma is gestart om op te nemen.

Tijdens het afspelen ziet u de film in het voorbeeldscherm, tenzij dat is uitgeschakeld in de Setup. Bij Scène-detectie ziet u ook het aantal scènes toenemen.

Is de film afgelopen klikt u **Stop opname**.

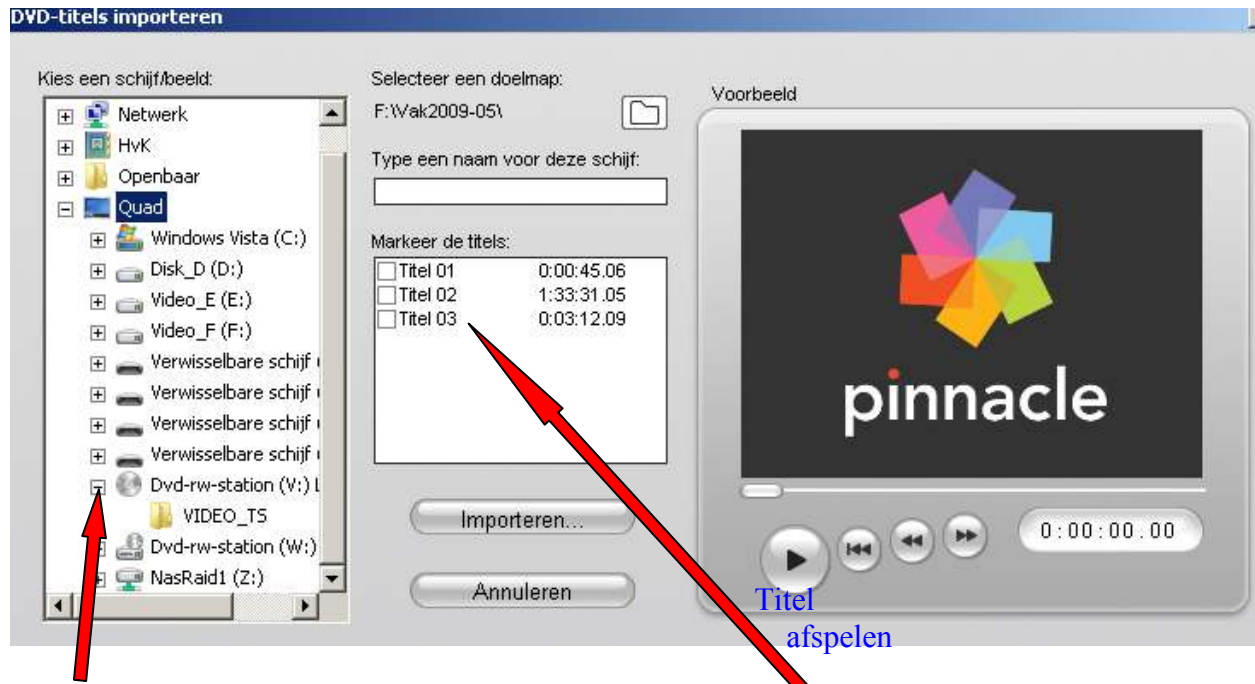
Gegevensschijf of geheugenkaart :

Bij **Bron** kiest u juiste disk of geheugenkaart.

In het overzicht selecteert u de gewenste video- of foto-bestanden. Als u de toets **Ctrl** ingedrukt houdt kunt u meerdere bestanden selecteren.

Video-DVD :

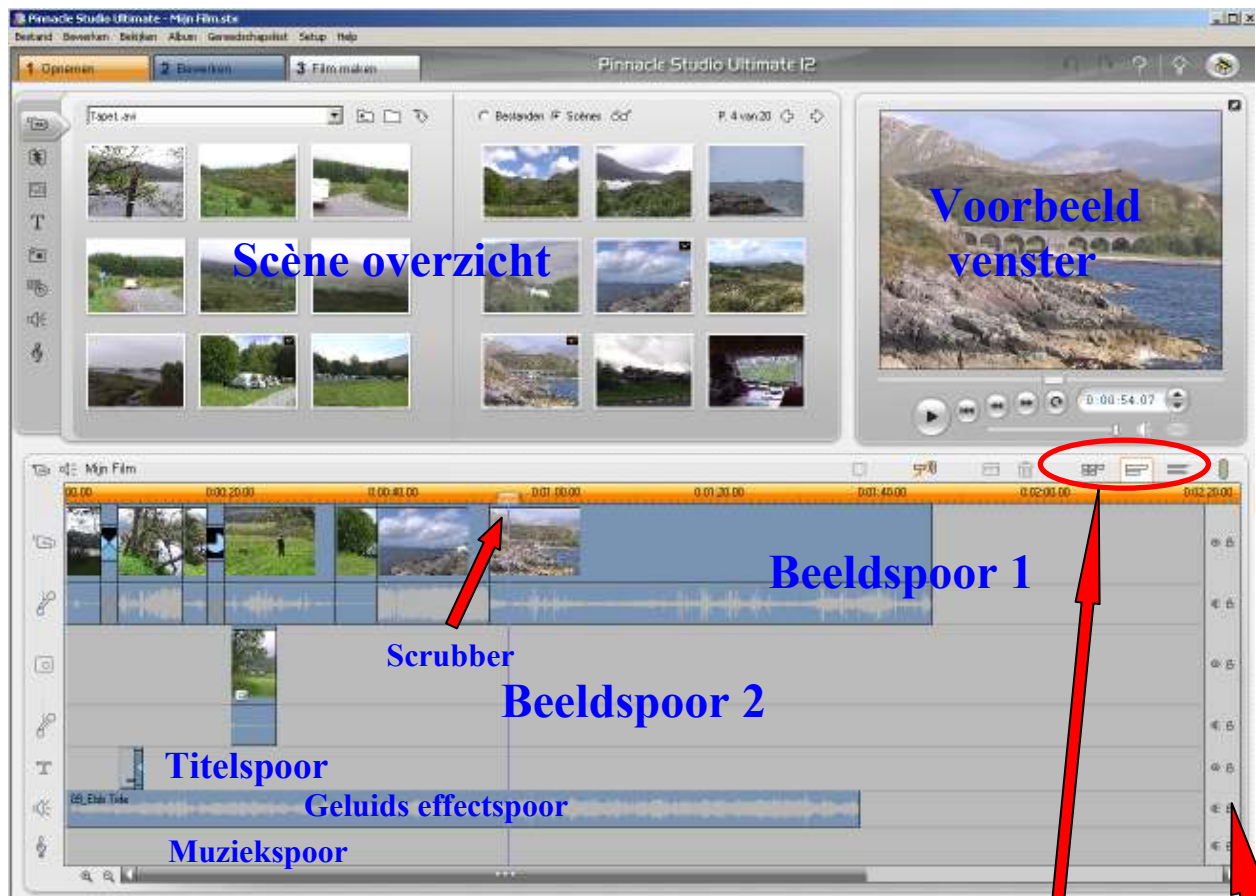
Selecteer hier de juiste disk om de bestanden te kunnen selecteren.

Stel bij **Selecteer een doelmap** de juiste map in voor opslag en vul de naam van de DVD in.

Het voorbeeldschermb is om te kunnen zien wat de inhoud van de titel is.

Klik **Importeren** om de geselecteerde titels op te slaan.

4. Bewerken videomateriaal

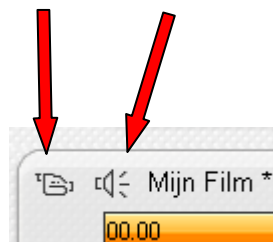
Bewerken kan in de mode **Storyboard**, **Tijdslijn** of **Tekstweergave**. Dat kunt u hier selecteren. In **Storyboard** heeft u meer overzicht over de scènes en gebruikte overgangen. **Tekstweergave** zult u vermoedelijk niet gebruiken. De **Tijdslijn** geeft alle mogelijkheden die bestaan.

Knoppen Hoofdmenu

U vindt hier nog een aantal knoppen. De rechterknop is op het betreffende spoor vergrendelen. De linkerknop is om het spoor te verbergen of dempen.

Gereedschapskist
Video Audio

Als het beeldscherm gemaximaliseerd is ziet u rechts boven :

De grootte van het previewvenster stelt u in met

Daarnaast ziet u de knoppen **Ongedaan maken**, **Ongedaan maken herstellen** en **Help**.

Vanuit het scènevenster kunt u de gewenste scènes, per stuk of meerdere m.b.v. de Shift- of Contr-toets naar de tijdlijn slepen. U kunt een scène eerst bekijken door hierop te dubbelklikken. Vanaf die scène begint het afspelen, ook de volgende scènes. De gebruikte scènes worden gemarkeerd met een v. Als u op een scène klikt, wordt die geselecteerd en ziet u een handje. Als u die aangeklikt houdt kunt u de scène verslepen naar een andere plek op de tijdlijn, en zo de volgorde wijzigen. Als u met de muis op het begin van de scène komt ziet u een pijl naar rechts, als u dat aangeklikt houdt en de muis naar rechts beweegt, wordt de scène korter. Hetzelfde kunt u aan het einde van de scène doen om het eind in te korten. Om een scène heel nauwkeurig aan te passen klikt u dubbel op de scène op de tijdlijn.

De film is opgenomen met 25 beelden (frames) per seconde.

Met deze schuif verschuift u het begin van de scène en het einde verschuift u met deze schuif. Onder beide vensters ziet u Met deze driehoekjes kunt u de scène per frame inkorten.

Met de knop tussen de twee schuiven kunt u de scène bekijken.

Opm. Als u een deel van de film weggooit, wordt er **niets echt verwijderd**, de opgenomen film blijft op de computer compleet, er wordt alleen genoteerd wat er niet moet worden getoond!

U kunt ook in dit scherm komen door een scène te selecteren (aanklikken) en op de knop

Videogereedschapskist te klikken.

Onder het afspelenvenster vindt u nog 4 knoppen :

Hiermee kunt u een markering plaatsen op de plaats waar de scrubber staat. Soms is het handig een plek op de tijdlijn te markeren, u kunt hieraan een naam geven.

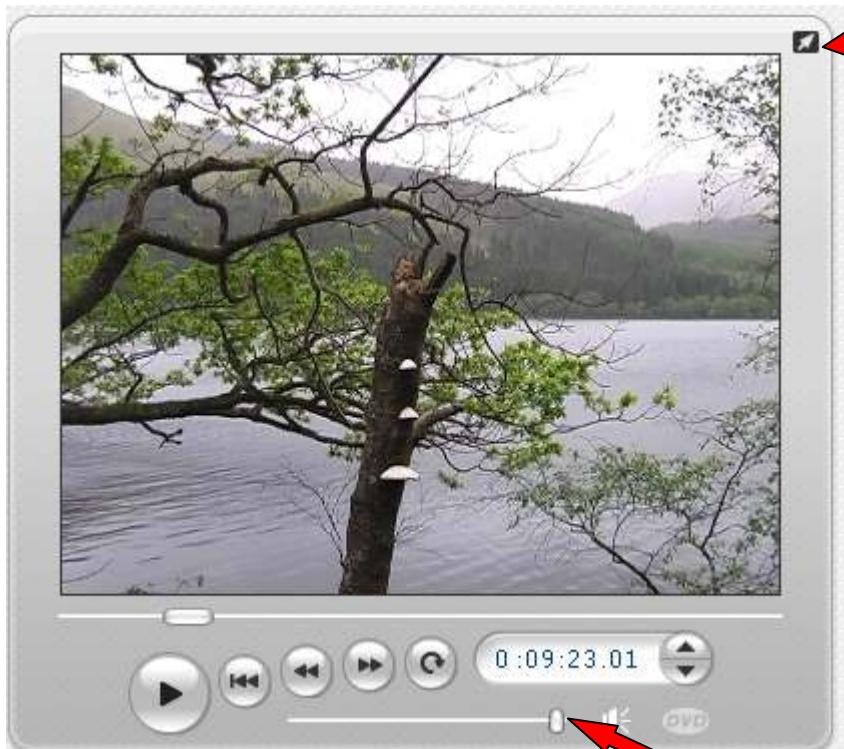
Met de 2e knop zet u het geluid af tijdens het bewegen van de scrubber over de tijdlijn.

De 3e knop heet **Scheermes**, hiermee kunt u een scène snijden op de scrubberlocatie.

De laatste knop is de **Prullenbak**. U kunt een item van de tijdlijn hierin slepen. Ik selecteer liever het item en druk dan op het toetsenbord op **Delete**.

In het scènevenster ziet u rechtsboven Dat betekent dat u het 1e blad van de beschikbare scènes ziet. Met een klik op het pijltje gaat u naar het volgende blad. Als u op het pijltje rechtsklikt kunt u kiezen voor **Ga naar albumpagina** en dan naar de gewenste pagina springen. Ook kunt u hier de scèneweergave wijzigen.

In het afspeelvenster vindt u de volgende knoppen :

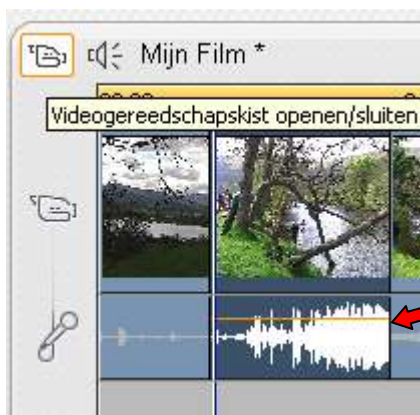

Hiermee kunt u het voorbeeldvenster, tijdens het afspelen, vergroten naar volledige scherm. Heeft u twee beeldschermen, kunt u het voorbeeld permanent op het 2^e scherm instellen.

Hier ziet u van links naar rechts de knoppen :

- Afspelen
- Terug naar begin van de tijdlijn
- Versneld terug spoelen
- Versneld vooruit spoelen
- Opnieuw afspelen
- Daarnaast de tijdsaanduiding van de scrubber.

Hiermee kunt u het niveau van de luidsprekers instellen. Als u op het luidsprekertje ernaast klikt, staat het geluid uit.

Het afspelen of stoppen van de film van de tijdlijn kunt u ook doen door op de **Spatiebalk** van het toetsenbord te drukken (dit werkt in vrijwel ieder video-programma).

Hier ziet u het geluidsspoor dat bij de film is opgenomen. De rode lijn is het geluidsniveau.

Als u met de muis op de rode lijn komt ziet u de pijl in een luidspreker veranderen.

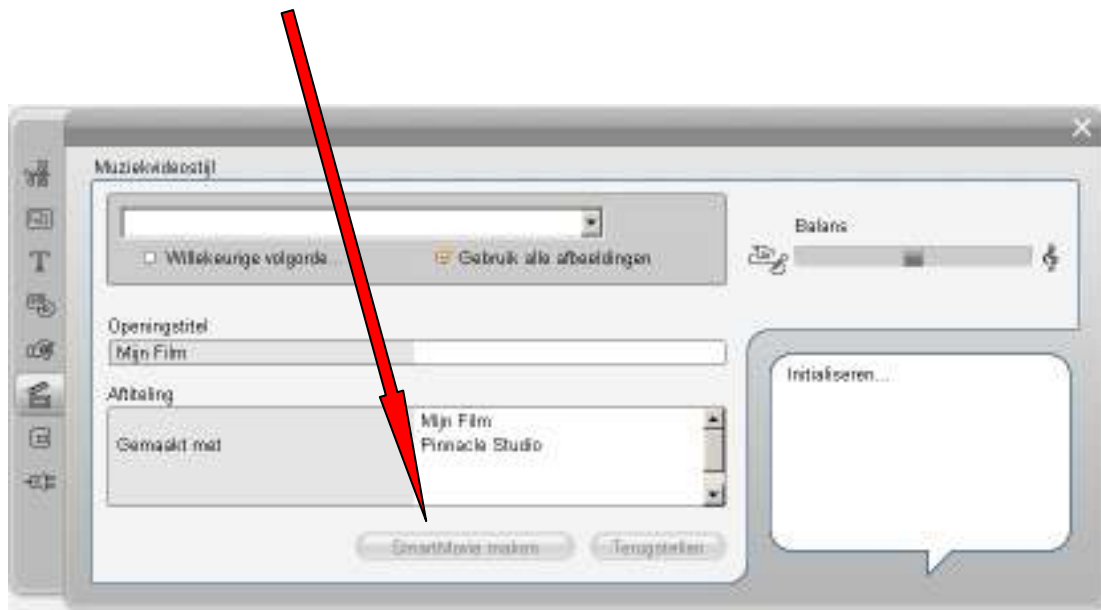
Als u de muis aangeklikt houdt en de muis naar boven of beneden beweegt, wordt het

geluid versterkt (naar boven) of verzwakt (naar beneden). Nu wijzigt het niveau echter over een groot deel van de film. Beter kunt u het begin en eind van het te wijzigen deel markeren. Dat kan door met de muis te rechtsklikken op het begin- en eindpunt en te kiezen **Volume-instelling toevoegen**. Nu kunt u op eenvoudige wijze het geluidsniveau aanpassen. Is het geluid niet gewenst, dan kunt u het helemaal laag (zacht) zetten. Ook kan bv. handig zijn om een kuch uit de film te halen, tenzij er onderwijl gesproken wordt. Later moet u ook nog rekening houden met andere geluidssporen, de verhouding moet kloppen met bv. het muziekspoor.

Er bestaat ook een mogelijkheid automatisch een film te laten maken (nee, niet door een ander), daarvoor klikt u **Gereedschapskist** en **SmartMovie maken**. U krijgt onderstaand scherm om één en ander in te vullen.

Daarna klikt u SmartMovie maken. Ik ben bang dat de film niet wordt zoals u in gedachten had.

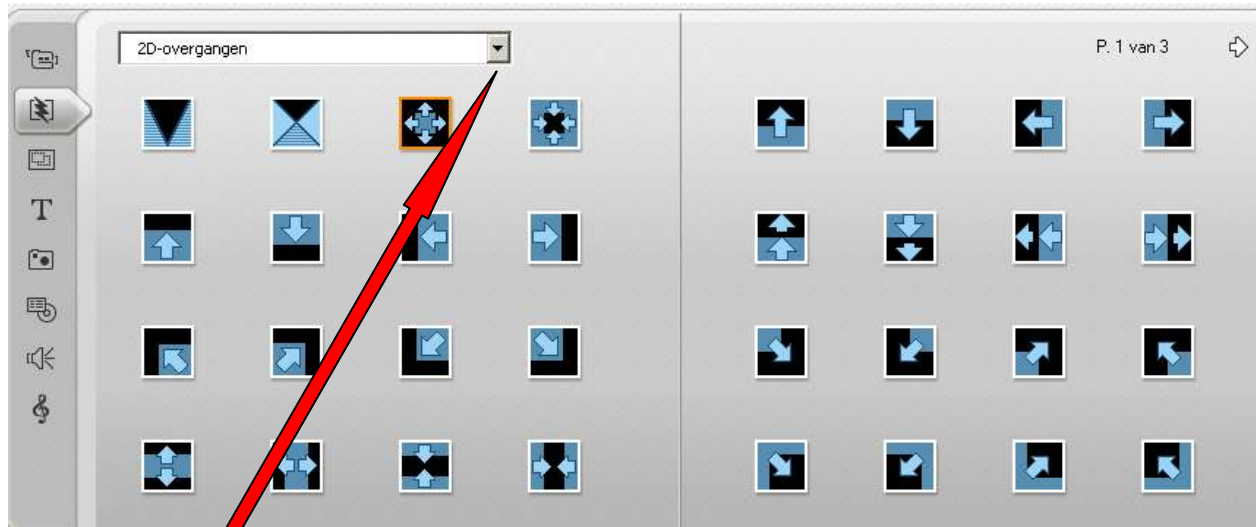
Let op :

Standaard wordt het project opgeslagen met als naam **Mijn Film**.

Het is belangrijk zelf een naam op te geven door te klikken op **Bestand** en **Project Opslaan als**. Zorg dat het project in de juiste map wordt opgeslagen!

5. Plaatsen van overgangen

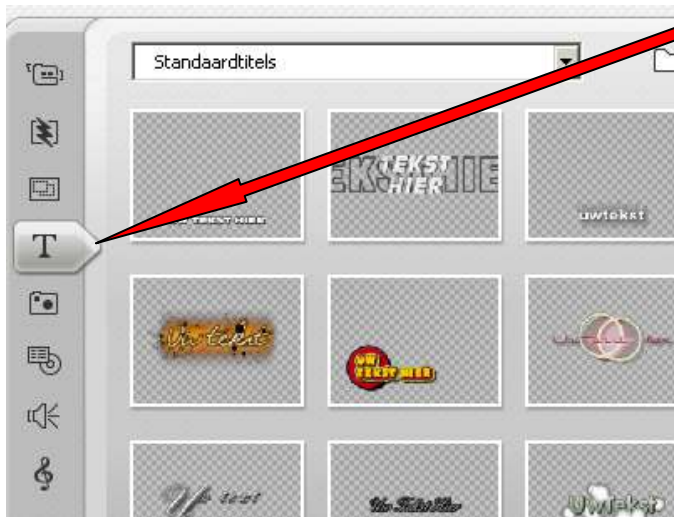
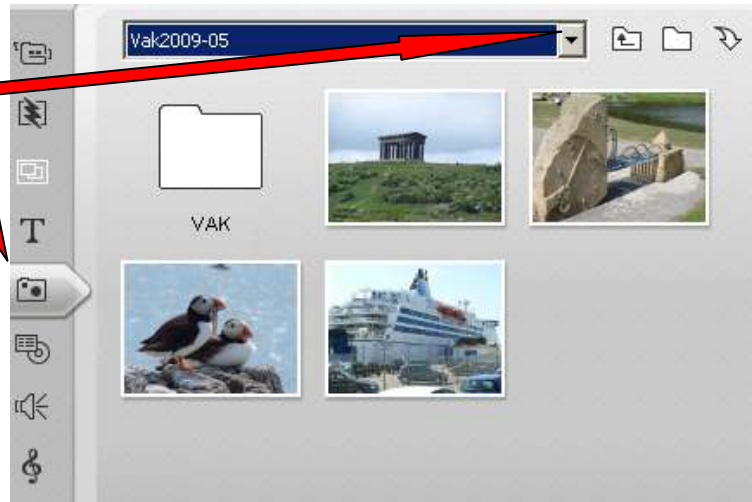
Overgangen worden gebruikt tussen de scènes. Gebruik het niet te veel, het moet een functie hebben. Soms is het als er iets geheel anders gaat plaats vinden, soms om een onvolkomenheid weg te werken. Er is een redelijk aantal overgangen beschikbaar, die met een Pinnacle-logo worden getoond, kunt u kopen. Het aantal beschikbare overgangen is over het algemeen ruim voldoende.

Als u klikt op de knop **Overgangen** ziet u pagina 1 van drie **2D-overgangen**. Klikt u op dan ziet de andere soorten van overgangen. Als u op een overgang klikt, wordt in het voorbeeldscherm het effect getoond. U plaatst een overgang door deze aangeklikt te slepen op de scheiding van twee scènes. De standaard tijdsduur van een overgang ligt vast in de instellingen van **Setup**. Op de tijdlijn kunt u echter van iedere overgang de tijdsduur wijzigen. Het geluid van de 1e scène gaat automatisch langzaam over naar het geluid van de 2e scène. De overgangen kunnen ook worden geplaatst aan het begin en/of einde van een titel of foto. In de modus **Storyboard** heeft u een goed overzicht van de gebruikte overgangen.

6. Invoegen van foto's en titels

Als u klikt op de knop **Foto's** ziet u uw foto's en albums, zo niet kunt u d.m.v. de knop de juiste map opzoeken. De gewenste foto kunt u gewoon op de tijdlijn slepen. De tijdsduur kunt u op de tijdlijn zo nodig wijzigen.

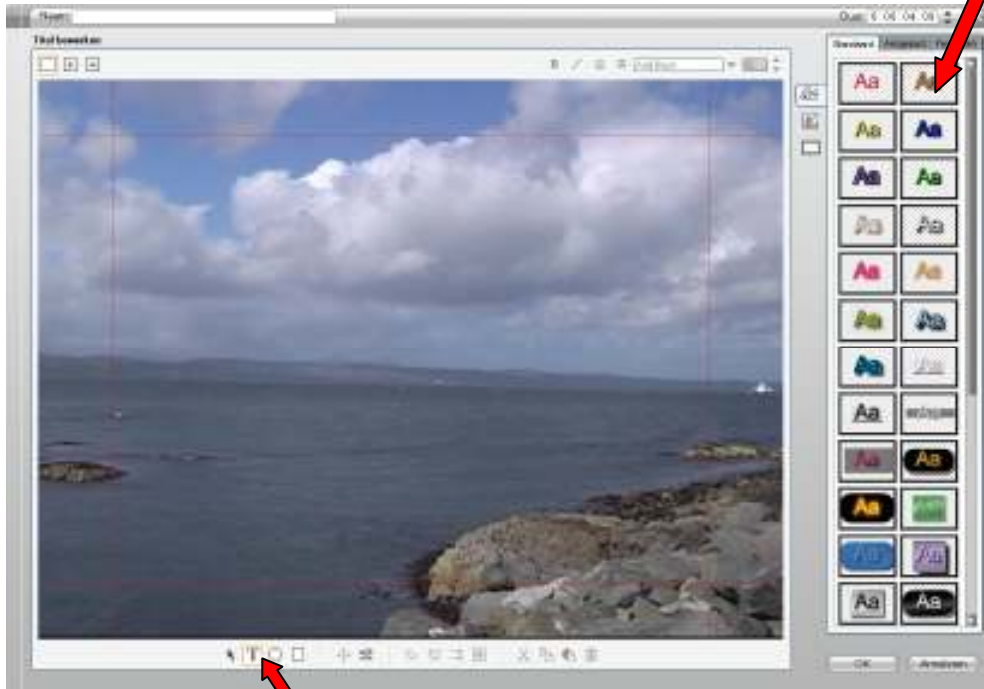

Als u op de **Titel** knop klikt ziet u een aantal kantklare titels. De titel kunt u op de tijdlijn slepen op de plaats die u wenst. Als u op de titel dubbelklikt kunt u de tekst aanpassen door binnen het tekstvlak te klikken. Ook het lettertype en grootte kunt u wijzigen. Als u op de gearceerde rand klikt (dan is de titel geselecteerd) kunt u de titel verplaatsen.

U kunt de titel ook zelf maken, u klikt op **Gereedschapskist** en **Titel maken**. Dan krijgt u de keuze :

- **Titeloverlay** dit betekent dat de titel zichtbaar wordt **in** het filmbeeld.
- **Volledig scherm** dit betekent dat de titel als een plaatje **tussen** de film komt.

U klikt op de plek waar u de titel ongeveer wilt en tikt dan de tekst in. De tekst **moet** binnen het rode kader blijven, anders valt er een deel weg op de TV. Rechtsboven in het scherm kunt u de lettersoort, grootte en vet schuin en onderstreept kiezen. Als de tekst is ingetikt, klikt u in de gearceerde rand (dan is de titel geselecteerd) en daarna met de muis boven één van de

letterknoppen komt, krijgt u die lettersoort in 8 verschillende kleuren te zien. Als u er één aanklikt wordt de titel aangepast. Als u de geselecteerde titel in de rand aangeklikt houdt, kunt u de titel verplaatsen.

Wilt u een 2e tekst in de titel, dan klikt u op de

T knop en klikt dan in het beeld waar de 2e tekst moet komen.

Aan het begin en of einde van de titel kunt eventueel ook een overgang toevoegen.

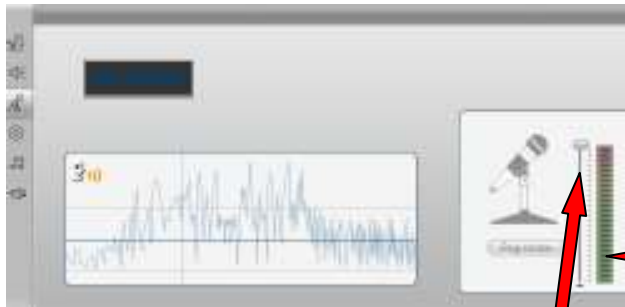
Dat doet u nadat de titel klaar is en op de tijdslijn staat.

De gemaakte titel heeft een stilstaande tekst. We kunnen een titel ook door het beeld laten bewegen. Als u de titel selecteert en dan de knop klikt, beweegt de titel verticaal door het beeld. Wilt u dat de titel helemaal het beeld uitloopt, druk dan na de laatste letter van de tekst een paar keer op de **Enter**-toets.

Deze knop gebruikt u om de tekst horizontaal door het beeld te laten lopen. Om de titel helemaal het beeld te laten uitlopen voegt u een aantal spaties toe na de laatste letter.

7. Audio toevoegen en bewerken

U kunt m.b.v. een microfoon ook tekst inspreken. U klikt op **Gereedschapskist** en **Voice-over opnemen**.

Zet de scrubber op de tijdlijn waar de tekst moet beginnen. Tik op de microfoon om te controleren of de Vu-meter uitslaat.

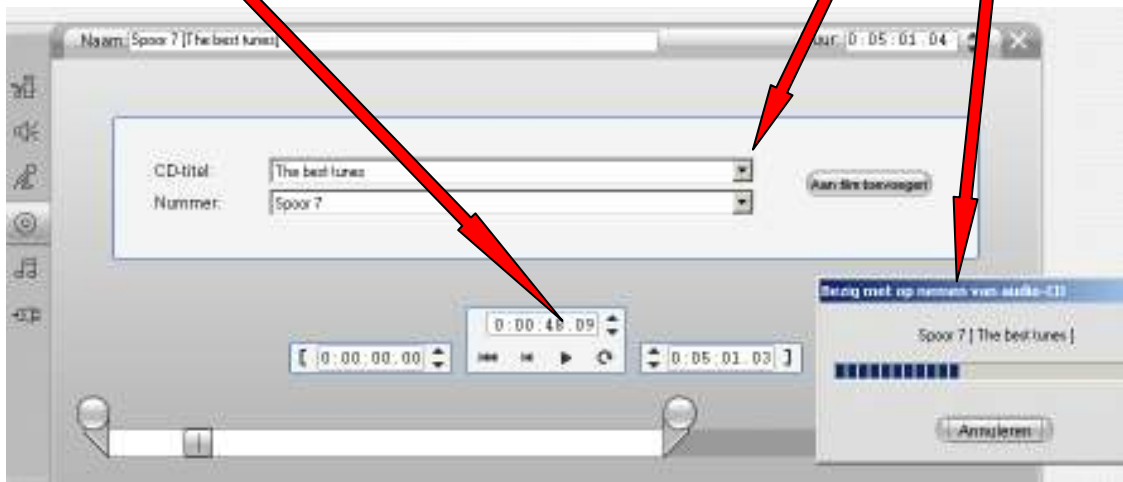
Als het niet werkt, kijk dan in **Setup**, Video- en **Audio-instellingen** bij

Voice-over opname of de juiste microfoon geselecteerd is en de instelling voor **Niveau-instelling** hoog genoeg staat. Is het geluid te zacht, kijk dan bij de instellingen van het Audio-apparaat, daar kan worden ingesteld dat de microfoon extra wordt versterkt (Mic. Boost).

Opm. Als het geluidseffectspoor al in gebruik is, werkt de Voice-over ook niet.

Om de opname te starten klikt u de knop **Registratie** en na 3 sec. wordt de opname gestart. In het Previewvenster wordt de film afgespeeld en kunt u op het juiste moment inspreken.

U kunt ook muziek van een CD invoegen. U klikt op **Gereedschapskist** en **CD-muziek toevoegen**. Als u een CD plaatst vraagt Studio naar de naam van de CD, het programma moet de verschillende CD' s uit elkaar kunnen houden. U kunt het gewenste spoor kiezen en eerst beluisteren, daarna klikt u op de knop **Aan film toevoegen**. De muziek wordt dan geconverteerd en daarna op de tijdlijn geplaatst.

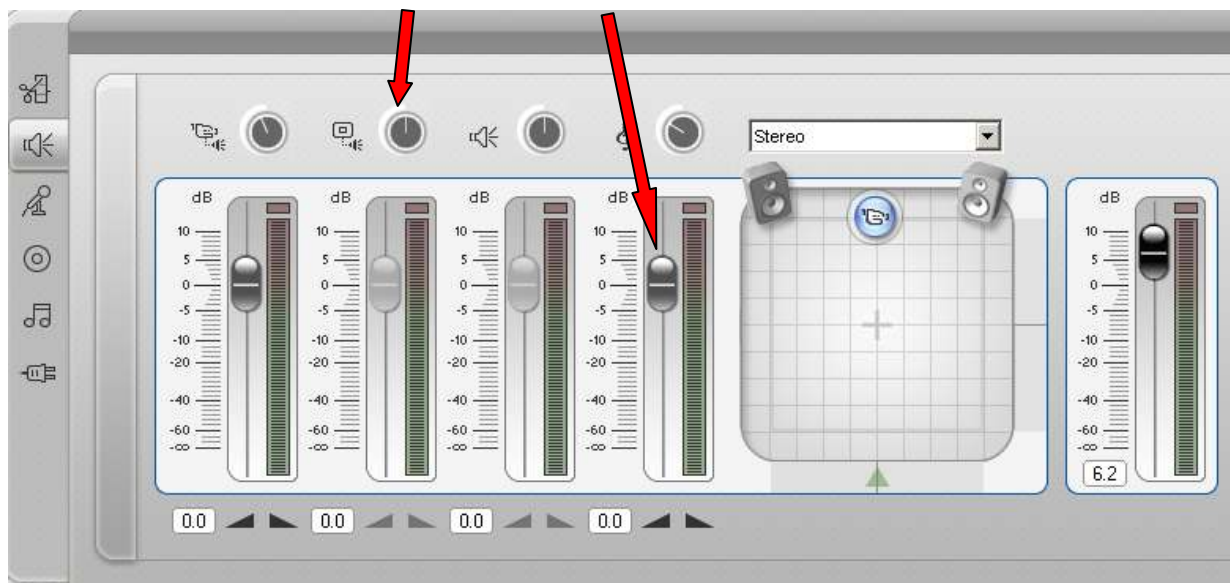
Een betere methode is om CD-muziek eerst te **Rippen**, dan staat het als bestand op de PC. U kunt bv. Rippen met Windows Media Player, u kunt beter naar WAV rippen, als u MP3 maakt, moet Studio het weer omzetten naar WAV. Door de knop te klikken kunt u naar de juiste map navigeren, u ziet dan de muzieknummers staan. Ook hier kunt u ze eerst beluisteren en dan naar de tijdlijn slepen.

Een heel andere mogelijkheid is te kiezen **Gereedschapskist** en **Achtergrondmuziek generen**, hiervoor wordt ook de naam **Scorefitter** gebruikt.

U kunt nu de **Stijl**, **Lied** en **Versie** kiezen en door **Voorbeeld** te kiezen beluisteren. U kunt rechtsboven de tijdsduur instellen, maar dat kan ook op de tijdlijn gebeuren. Het voordeel van deze muziek is dat de tijdsduur variabel is. Uiteraard is er meer muziek te koop om de keus te vergroten.

Als u klikt op **Gereedschapskist** en **Volume wijzigen** kunt u het volume van de verschillende geluidssporen aanpassen. Per geluidspoor ziet een draaiknop en schuifregelaar.

Met de schuifregelaar wijzigt u het volume vanaf het punt waar de scrubber staat tot het volgende punt waar het volume is aangepast.

Met de draaiknop wijzigt u het volume van het gehele spoor. Als er al verschillen in volume aanwezig zijn, wordt de nieuwe wijziging in verhouding uitgevoerd.

De schuifregelaar rechts is om het afspeelvolume te regelen, maar dat kan ook onder het previewvenster. Daar kunt u het ook dempen.

8. Effecten toevoegen

U kunt effecten toevoegen aan het geluid. U klikt op **Gereedschapskist** en **Audio-effecten toevoegen**. Het effect **Ruisonderdrukking** werkt niet bijzonder goed.

Verder vindt u onder **Studio Plus audio-effecten** nog een aantal effecten zoals **Equalizer** om de verschillende toonhoogtes te versterken of verzwakken, **Echo** om een echo-effect in te voegen. Met de rest van de effecten kunt u wat experimenteren, maar vermoedelijk gebruikt u het weinig.

Voor Video vindt u meer bruikbare effecten. U klikt op **Gereedschapskist** en **Video-effecten toevoegen**. U ziet nu verschillende **Categorieën** :

Standard RTFX :

➤ Autom. kleurcorrectie	Hiermee is de helderheid te wijzigen
➤ Ruisonderdrukking	Onduidelijk wat het doet
➤ Stabiliseren	Vermindert beeldbeweging
➤ Snelheid	Snelheid 10 x vertragen of 5 x versnellen
➤ Pan en Zoom	een deel van het beeld ingezoomd laten zien
➤ Roteren	het beeld per graad links- of rechtsom draaien

Studio Plus RTFX :

Hier vindt u een groot aantal effecten, de meeste zijn redelijk duidelijk, experimenteer hier mee om te zien wat het effect mogelijk maakt, zoals kleur- en helderheids-aanpassing. Bijzonder is **Beeld in beeld**. In dit geval heeft u op het 2e video-spoor ook een scène staan, die korter dan de scène op het 1e spoor. U kunt nu instellen de grootte, Positie, Vorm, Randkleur en Schaduwgrootte. De gevorderde gebruiker kan nog **Keyframes** gebruiken om het kleine beeld te laten bewegen door het hoofdbeeld.

BorisFX : Hiermee kunt u (geanimeerde) titels maken, heeft zeer veel mogelijkheden, ook meerdere regels

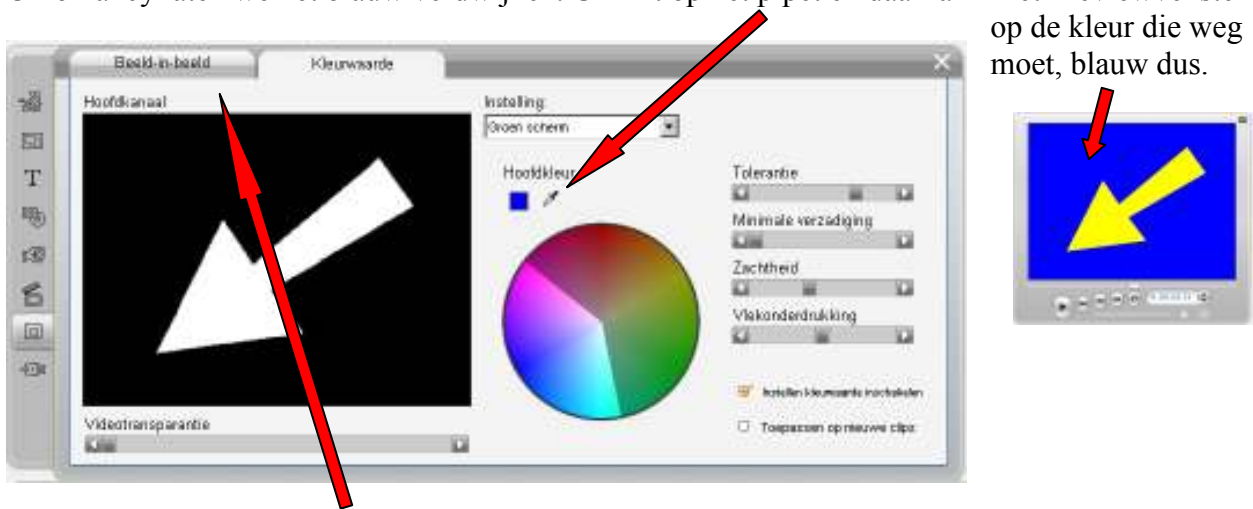
Magic Bullet : Hiermee kunt u een andere tint toevoegen

proDAD :

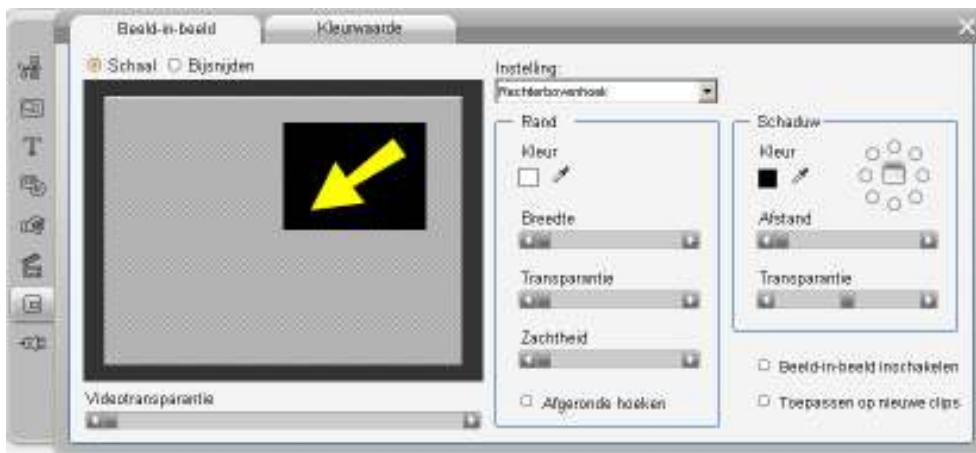
➤ Mercalli	Dit is voor beeldstabilisatie, kan worden aangeschaft
➤ Video-shaker	Dit is voor beeldstabilisatie, kan worden aangeschaft
➤ Vitascène Filter	Hiermee kunnen allerlei filters over de scène worden gelegd

Chromakey en Beeld in beeld.

U klikt op **Gereedschapskist** en **Video Overlay effecten toevoegen**. Op de 2e tijdlijn staat een plaatje, een gele pijl op blauw papier. Die heb ik met een tekenprogramma gemaakt. Met Chromakey laten we het blauw verdwijnen. U klikt op het pipet en daarna in het Previewvenster op de kleur die weg moet, blauw dus.

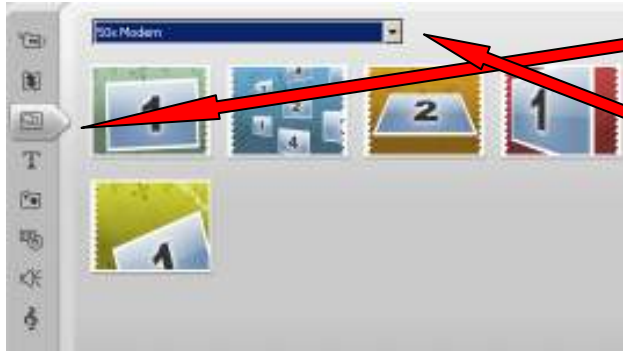
Nu klikt u op de knop **Beeld-in-beeld**, daarna ziet u onderstaand beeld.

Als u nu een hoek van het plaatje aangeklikt houdt kunt u de grootte aanpassen. Als u in het plaatje aangeklikt houdt kunt u de positie wijzigen, als u de muistoets loslaat ziet u in het previewvenster wat de nieuwe positie is. Met de schuifregelaar **Breedte** kunt u een rand instellen en met **Kleur** de randkleur bepalen.

9. Montagethema's

Montagethema's zijn om eenvoudig een animatie te maken, vooral voor het begin en of einde van de film. U kunt hier kiezen uit de verschillende categorieën. Soms staan er twee themaplaatjes die bij elkaar horen (begin en einde), als u de muis boven een themaplaatje houdt, ziet u de naam met eventueel de toevoeging begin of einde. U sleept een themaplaatje naar het begin van de tijdlijn; ik kies nu de 1e op dit blad.

Links ziet u weer het bekende Scène-overzicht, hieruit kiest u een scène die in de animatie wordt verwerkt, waarna de film start. De gekozen scène sleept u in **Einde DropZone**.

In dit thema kunt u twee teksten invoeren en een achtergrond-kleur kiezen.

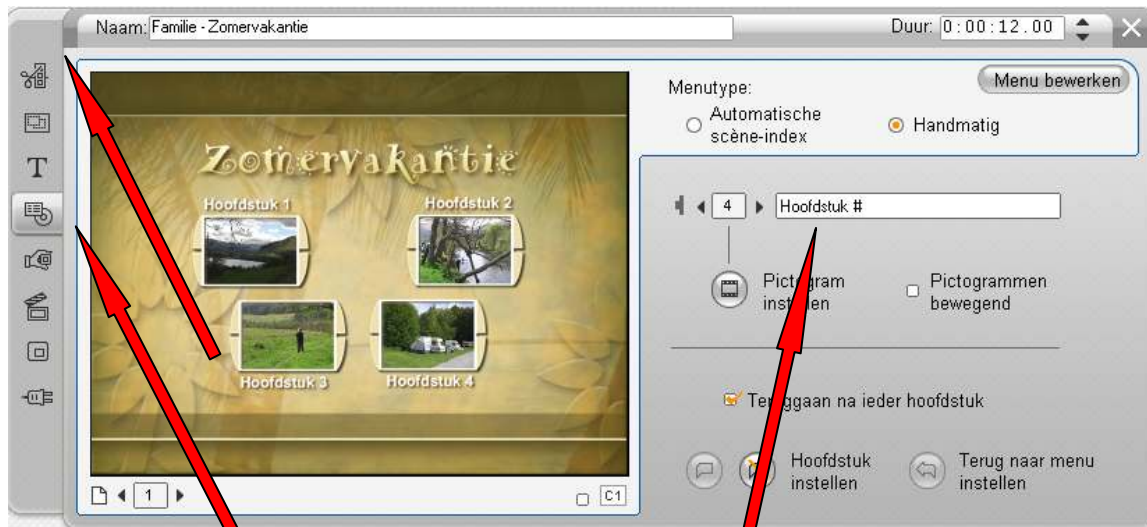
U kunt nu het resultaat afspelen in het previewvenster.

Er zijn ook thema's met meerdere **Dropzones**.

Probeer er eens paar uit, er zitten heel leuke tussen zoals in de categorie **Album** de eerste en laatste (horen bij elkaar).

10. DVD menu maken

Het is soms handig om op een DVD een keus te hebben wat er moet worden afgespeeld. U kunt op een DVD twee films hebben of een film in hoofdstukken verdelen.

overzicht van de beschikbare menu's. Het gewenste menu sleept u naar het begin op de tijdlijn. U krijgt dan de vraag of **Studio hoofdstukken**, klik maar op **nee** en sluit het venster. Nu sleept u de 1e scène in de knop **Hoofdstuk 1**. Op dat punt op de tijdlijn ziet u **C1** verschijnen.

U kunt de namen van de hoofdstukken wijzigen door hier te klikken. Wijzig de tekst en geef daarna **ENTER**. Let op het nummer voor dit tekstvak, dat u het juiste hoofdstuk wijzigt.

U kunt aanklikken : **Teruggaan na ieder hoofdstuk**, het hangt van uw film af of dat nodig is.

U kunt aanklikken : **Pictogrammen bewegend**, dan beweegt het beeld in de hoofdstukknop.

U kunt aanklikken : **Pictogram instellen**, hiermee kunt u het beeld in de betreffende knop wijzigen, door de scrubber op een andere plaats van de scène te zetten en op de knop **Pictogram instellen** te klikken.

Klikt u op **Menu bewerken**, dan kunt u de titeltekst, lettersoort en grootte aanpassen, maar ook de plaats en grootte van titels en knoppen wijzigen.

Om het resultaat te bekijken klikt u in het previewvenster op de knop en

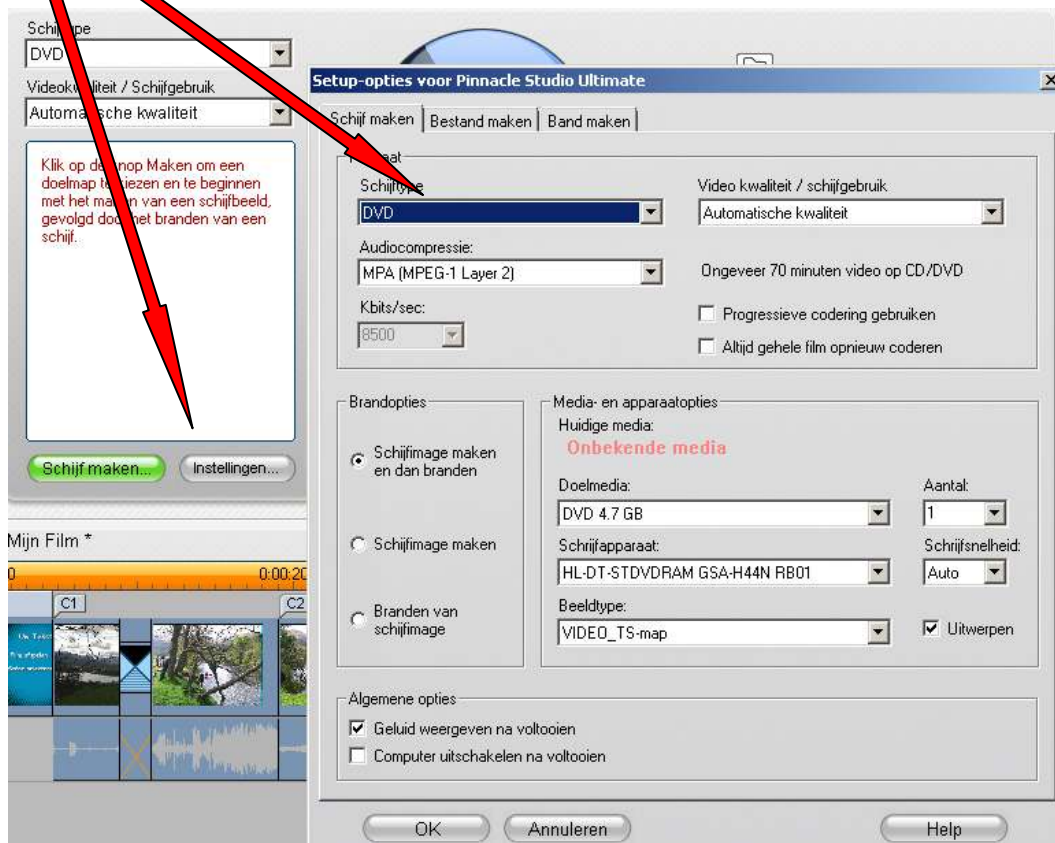
Nu wordt het menu afgespeeld tot u kiest wat er moet worden afgespeeld.

11. Uitvoer van Film

Als de film klaar is kunt u het resultaat uitvoeren naar :

➤ **Schijf**

Over het algemeen zal de film op DVD of Blu-ray worden gezet. Met de knop **Instellingen** krijgt u onderstaand scherm. Het soort disk dat u gebruikt kan hier worden gekozen.

Onder **Schijfapparaat** kunt u de juiste brander kiezen.

Verder is er de keuze :

1. **Schijfimage maken en dan branden.**

Hierbij wordt de film gerenderd (omzetten naar DVD-formaat) en daarna op schijf gebrand. De tijd die hiermee gemoeid is kan oplopen tot enkele uren. Dat is ondermeer afhankelijk van de processorsnelheid en de hoeveelheid intern geheugen van uw computer. Laat geen andere programma's draaien, dat werkt vertragend. Wilt u niet bij de computer blijven, kunt u onder in het scherm aanvinken **Computer uit-schakelen na voltooiën**.

Op een DVD kunt u ongeveer 1 uur film zetten in hoogste kwaliteit. Is de film iets langer kunt u bij **Video kwaliteit / schijfgebruik** de kwaliteit wijzigen en daarmee de tijd verlengen. Is de film veel langer, dan kunt u een DVD-DL (dual layer) gebruiken, dan heeft u 2 uur in hoogste kwaliteit. Let op dat de DVD herkend wordt, dat kunt u in het vak **Doelmedia** controleren. Zo nodig kunt u zelf daar de juiste soort kiezen.

2. **Schijfimage maken.**

Nu wordt de film gerenderd en niet op disk gebrand. Het kost iets minder tijd. Het renderen kost de meeste tijd, het branden niet. Let op waar het **Beeld** (image) wordt opgeslagen. U heeft dat later nodig.

3. Branden van schijfimage.

Hiermee kunt u van een gemaakt image op DVD branden. Als u geen andere film heeft bewerkt, weet het programma meestal om welk bestand het gaat. Nu hoeft alleen de DVD maar te worden gebrand, dus dat is vrij snel klaar.

➤ **Bestand**

Hiermee maakt u een bestand van de film. Hier zijn vele bestandsoorten mogelijk. De hoogste kwaliteit is Avi, Wmv (Windows media formaat), DivX (goede kwaliteit en hoge compressie) en diverse Mpeg-soorten. Het gekozen formaat is afhankelijk van het doel waar u het voor nodig heeft.

➤ **Band**

Hiermee kunt u de film op VHS-band zetten, als uw PC een analoge uitgang heeft die u met de videorecorder kunt verbinden.

➤ **Web**

Hiermee wordt de film gecomprimeerd naar een formaat dat bruikbaar is voor YouTube of Yahoo!Video.

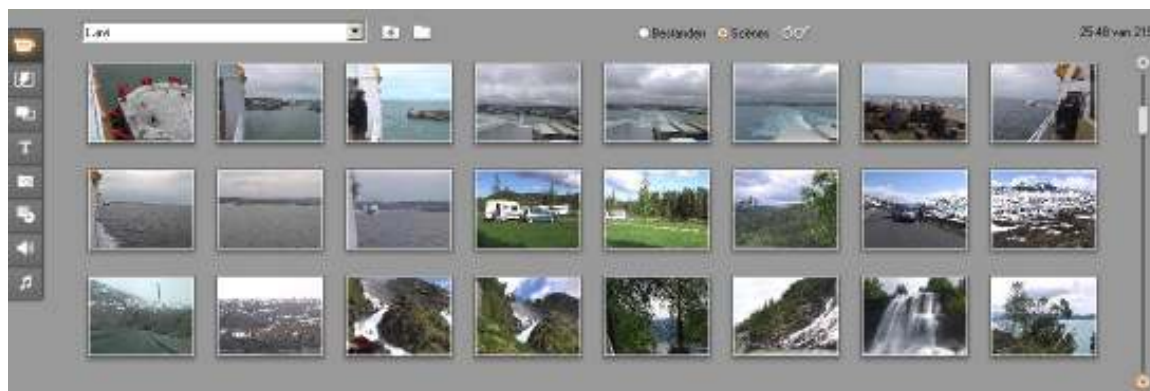
12. Verschillen met Studio 14

De knop **Opnemen** is vervangen door **Importeren**.
Het programma Studio-import wordt dan gestart.

- **Importeren van**
Hier kiest u van welk apparaat de video moet worden geïmporteerd. In deze lijst ziet u alleen apparaten die zijn aangesloten **en** ingeschakeld. Bij **Andere apparaten** kunt u bv. de camera met flashcard of harddisk vinden.
- **Importeren naar**
Hier bepaalt u in welke map de video moet worden opgeslagen. Het is verstandig een aparte map te maken per project. Daar kunt u de film, foto's en muziek bij elkaar plaatsen. U kunt hier ook een audio CD importeren, maar met de Windows mediaspeler gaat het veel eenvoudiger.
- **Modus**
Hier kunt u het origineel laten verwijderen. Lijkt me niet verstandig, wacht daarmee minimaal tot alles is afgewerkt.
- **Bestandsnaam**
Hier geeft u de bestandsnaam op van gegevens die u importeert.

De pagina's met scènes zijn vervangen door één pagina met een schuifbalk.

Dit werkt prettiger dan pagina's bladeren.

Titel maken is ook gewijzigd.
Er is bijgekomen een bewegende titel als overlay of schermvullend.
Hiermee zijn leuke effecten te bereiken.

Bij **Montagethema** is een aantal nieuwe items toegevoegd.
Er kunnen ook bewerkingen op worden uitgevoerd.

Meer informatie over Studio 14 vindt u op:
<http://www.dvscene.nl/videosoftware/pinnacle-studio-14.html>

Aantekeningen :